

Перепелиця М. Б.
студентка ІШКОІОУ, 1 курс, 2 гр.,
науковий керівник – кандидат
мистецтвознавства **Уманець О. В.**,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
доцент кафедри культурології

«УКРАДЕНЕ ЩАСТЯ» І. ФРАНКА В КОНТЕКСТІ НОВАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ

Поєднуючи літературу, музику, хореографію, декоративно-прикладне мистецтво, театр упродовж багатьох століть у контексті обрядів і звичаїв українського народу поставав як синтетична форма вираження його менталітету та архетипів. Невипадково тому сьогодні театр є цариною вираження сучасних пошуків драматургів і режисерів, в якій новації неоднозначно синтезуються з традиціями. Це суголосно інтеграційному напрямку в сучасному українському театрі, що зумовлює його насичення експериментами, зокрема в режисерських інтерпретаціях національної та європейської художньої спадщини. Загострена актуальність проблеми національної самоідентифікації, усвідомлення унікальності національної спільноти, зумовлює повернення до витоків і багатовікових традицій українського театру.

«Власне, останні десятиліття ідеї інтеграції та національної культурної самоідентифікації є вирішальними у формуванні сучасного українського театру. Сьогодні довкола них концентруються найпродуктивніші творчі сили. Саме ставлення до кожної з цих ідей і визначає місце будь-якого творця в загальному театральному ландшафті України» [1, с. 48]. Сьогодні постає нове покоління молодих, амбітних митців, яке прагне відновити популярність театру передусім серед молоді. Поширеними є новациї рок-опера, рок-фолк-опера, основою постмодерністських вистав часто є взірці вітчизняної драматургії.

Так, у постановці «Украденого щастя» І. Я. Франка режисер І. Уривський надає класичній для українського театру п'єсі рис трилеру. Насичена світовими спалахами, надтривалими паузами – жахливими очікуваннями, електронною музикою, яка посилює атмосферу тривоги й апокаліптичне передчуття трагедії, постановка єднає традиційний шар української драматургії з новою емоційною атмосферою, в яку занурена людина на поч. ХХІ ст. (за виставу митець отримав звання лауреата театральної премії «Дзеркало сцени – 2017»).

Класичний трикутник кохання у п'єсі «Украдене щастя» також набув новаційного інтерпретування у творчості молодого харківського творчого об'єднання «Inakshe». Зазначимо, що Харків, який ще за часів Л. Курбаса був центром театральних експериментів, до сьогодні зберігає статус осередку нового вітчизняного сценічного мистецтва, центру прогресивної творчої молоді. Задум режисера «Inakshe» Лілії Петренко – актуальна у наші часи вистава у стилістиці фолк-рок-опери з використанням музики українського фрік-кабаре «Dakh Daughters». Поєднання етніки в художньому оформленні, певної архаїки, що апелює не до побутових реалій українського села XIX ст., а до узагальненої давнини, із сучасною електронною або ж андеграундною музикою – яскравий приклад спадкоємності національної культури.

Отже, збереження давніх традицій у театральному мистецтві України – значущий чинник національної культурної самоідентифікації українців. Водночас новаційні компоненти режисерської інтерпретації надають класичним творам актуальності, що слугує потужним засобом залучення широкої аудиторії, зокрема молоді, до культурної спадщини українського народу.

Література

1. Єрмакова Н. Вітчизняна режисура: перетин двох тисячоліть. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://publications.lnu.edu.ua/journals/index.php/prosaenium/article/view/520/523>
2. Уманець О. В. Сучасний український театр як віддзеркалення аксіологічних пошуків / О. В. Уманець // С. Рахманінов та культура України (С. Рахманінов: на зламі століть). Вип. 8: Проблеми та перспективи розвитку культури в незалежній Україні (до 20-річчя незалежності України). Ч. II. – Харків: ФОП Носань В. А., 2011. – С. 155–161.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

ДУХОВНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ ПЕРЕД ВИКЛИКАМИ ЧАСУ

Тези доповідей учасників
II Всеукраїнської науково-практичної конференції

(м. Харків, 16 квітня 2019 р.)

Харків
«Право»
2019

УДК 008(477)
Д85

Редакційна колегія:
*А. П. Гетьман (голова), В. О. Лозовой,
О. А. Стасевська, О. В. Уманець*

Відповідальність за достовірність наданих матеріалів несуть автори

Д85 **Духовна** культура України перед викликами часу : тези доп. учасників II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 16 квіт. 2019 р.) / [редкол.: А. П. Гетьман (голова), В. О. Лозовой, О. А. Стасевська, О. В. Уманець]. – Харків : Право, 2019. – 282 с.

ISBN 978-966-937-660-2

Збірка містить тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Духовна культура України перед викликами часу», в яких висвітлені актуальні питання духовного життя сучасної України, національної ідентифікації та збереження культурної пам'яті.

УДК 008(477)

ISBN 978-966-937-660-2

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2019
© Оформлення. Видавництво «Право», 2019